

ความคิดเห็นของครูที่เป็นปัจจัยซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายใน สถานศึกษาของบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สันสนีย์ พรหมงาม*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม 5 ระดับ ค่า 5 ระดับ (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่

(Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X})และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (Independent Sample t-test)และทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า 1.ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านลักษณะหน่วยงาน 2. ครูที่มีเพศแตกต่างกัน ความคิดเห็นของครูที่มีปัจจัยต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกัน และ รายด้านแตกต่างกัน 3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

คำสำคัญ

- 1) การมีส่วนร่วม
- 2) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

*สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

บทนำ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 โดยท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ได้มีการลงนามในประกาศกระทรวงศึกษาธิการไปแล้วนั้นมีจำนวน 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (1.ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และ 2.คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีมุ่งสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยดำเนินการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ฉบับใหม่ และปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อมุ่งมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาภายใต้กรอบ 4 มาตรฐานที่กระทรวงฯ ได้ประกาศใช้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) การศึกษาของโรงเรียนเป็นการให้หลักฐาน ข้อมูล แก่ประชาชนว่าบุคคลในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน และสาธารณะชนมั่นใจว่านักเรียนน่าจะมีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของครูในระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก พร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญ จึงได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่เป็นปัจจัยซึ่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางการพัฒนา ส่งเสริม ปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดต่อไปเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ทัดเทียมอารยะประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีปัจจัยผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีจำนวน 790 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 100 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครู จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ด้านลักษณะของหน่วยงาน ด้านลักษณะของผู้บริหาร ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน ด้านลักษณะการบริหารจัดการ

สมมติฐานการวิจัย

ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่มีเพศ และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาประกอบการพิจารณาพัฒนา เพื่อวางแผน กำหนดนโยบาย และหากกลยุทธ์ที่สนับสนุนให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นความคิดเห็นของครูที่มีปัจจัยผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 4 ด้าน ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ด้านลักษณะของหน่วยงาน ด้านลักษณะของผู้บริหาร ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน ด้านลักษณะการบริหารจัดการมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ t-test
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's Post hoc Comparison) การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน ต่อปัจจัยที่มีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
3. ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านลักษณะหน่วยงาน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีประเด็นสำคัญจะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความความคิดเห็นที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน ทั้งนี้ เพราะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในนั้นจะใช้รูปแบบดำเนินงานแบบ PDCA หรือที่เรียกว่า Deming Cycle สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี พรหมพิลา (2556) ได้ทำการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด สามอันดับแรก คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการดำเนินงานน้อยที่สุด แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ควรมีแนวทางการดำเนินการคือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรเน้น อัตลักษณ์ของสถานศึกษาและให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ควรมีการวิเคราะห์ SWOT ก่อนจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมและกำหนดแผนการใช้จ่าย

งบประมาณให้ชัดเจน 3) ควรกำหนดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ครูทุกคนมีส่วนในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ 4) ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการนิเทศติดตาม และการรายงานผลการปฏิบัติงาน 5) ควรจัดทำปฏิทินการนิเทศ กำหนดผู้รับผิดชอบงานการนิเทศภายในและจัดเตรียมเอกสารให้พร้อมรับการประเมิน 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรจัดทำเครื่องมือที่หลากหลาย คณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพภายในต้องมีความยุติธรรม โปร่งใส มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ประเมิน และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 7) ผู้บริหารและครูควรร่วมกันสรุปข้อมูลทุกด้านตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และ 8) ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจ สร้างความตระหนัก สร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในให้เป็นการทำงานปกติ มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้วางแผนในการจัดการศึกษาต่อไป และดำเนินงานประประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA และยังสอดคล้องกับการวิจัย วรากรเสนามาตย์ (2558) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.1 ด้านลักษณะของหน่วยงาน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางซึ่งเกิดจากการดำเนินงานของบริบทแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกันออกไป รูปแบบการบริหารงาน ตามโครงสร้างจึงไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภานพ แจ่มพลอย (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวิจัยของสิริกมล เจริญขำ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษานขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สามารถสร้างมาตรฐาน การพัฒนาแบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ครอบคลุม มาตรฐาน ทุกตัวชี้วัด

1.2 ด้านลักษณะของผู้บริหาร โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงาน ที่เป็นระบบ การออกคำสั่งที่ชัดเจนรัดกุม ครอบคลุมในทุกภารกิจของการประกันคุณภาพภายในมีการ วิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษาเพื่อนำมาสู่การปฏิบัติ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับนโยบายการจัด การศึกษาและความต้องการของชุมชน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ มีการ ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรณ์ เกิดศรี (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ กระบวนการประกันภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่หนึ่ง และรอบที่สอง พุทธิณีศึกษา พบว่า กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลง ด้าน การวางแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล การนำผลการประเมินมาปรับปรุง มาใช้ในการ พัฒนาอย่างชัดเจนในการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมให้บุคลากรอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากร และเหตุ บังคับ เงื่อนไขของกระบวนการประกันคุณภาพภายในที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งประกอบ ไปด้วย ปัจจัย 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1.3 ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ มาก เนื่องจากบุคลากรได้ ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่ามีความสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวัดและประเมินผล ทั้งด้านการเรียน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ และผู้บริหารให้ความสนใจในการให้ความรู้ อบรมพัฒนา ศักยภาพของบุคลากร ทำให้เกิดความ ร่วมมือในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เปี่ยมสุข พงศ์กาวิ (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของบุคลากร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัย พบว่า 1). บุคลากรสำนักหอสมุดกลางมี การรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับมาก 2). ปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมี ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ได้แก่ รายได้ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงปัจจัย ด้านทัศนคติ และปัจจัยด้านการรับรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง ได้แก่ การรับรู้ในการประกัน คุณภาพการศึกษาภายใน และประสบการณ์การทำงานในสำนักหอสมุดกลาง

1.4 ด้านลักษณะการบริหารจัดการ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารที่เป็น ระบบ ลักษณะหน่วยงานที่เอื้ออำนวยในการข้อมูลเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ร่วมแรงร่วมใจ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ปราบภนา อังคประสาธชัย (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมใน การประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกผลการวิจัยพบว่า

บุคลากรปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกส่วนใหญ่ เป็น เพศชาย สถานภาพข้าราชการ มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกััน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แรงจูงใจภายในลักษณะงานการประกันคุณภาพการศึกษาและบรรยากาศองค์กรด้านความร่วมมือของผู้ร่วมงาน มีอำนาจทำนายนการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ร้อยละ 40

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านลักษณะของหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาบริบทการทำงานในหลากหลายมิติ เพื่อใช้เป็นแนวทางการวางโครงสร้างกรอบการวางแผนในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตนเพื่อให้เกิดประสิทธิภพมากที่สุด
2. ด้านลักษณะของผู้บริหาร ควรนำผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในมาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านกระบวนการวางแผน ดำเนินงาน นำปัญหามาเป็นฐานในการเขียนนโยบายเชิงแก้ปัญหาผ่านแผนปฏิบัตินการ การส่งเสริมจุดเด่น สร้างเป็นอัตลักษณ์ ซึ่งโดดเด่นบนความแตกต่างที่ดีกว่าสถานศึกษาอื่น
3. ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้การรวมตัว ร่วมใจร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม การสอนงานแบบ COACHING และการจับคู่ในการปฏิบัติงานระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ในระบบพี่เลี้ยง MENTORING SYSTEM
4. ด้านลักษณะการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรนำผลการประเมินของระบบประกันคุณภาพภายใน มาวิเคราะห์ swot นำสู่การมอบหมายงานที่สอดคล้องในแต่โครงการของแผนปฏิบัตินการและทำงานเชิงรุกด้วยการเตรียมการรับการประเมินภายนอกต่อไป รวมทั้งการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี)

เอกสารอ้างอิง

- ปรารภนา อังคประสาทชัย .(2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนกคตะวันออกเฉียง .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต . มหาวิทยาลัยรามคำแหง .*
- ปราชญา กล้าผจญ .(2557). *การบริหารจัดการยุคใหม่ .* กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- เปี่ยมสุข ทุงกาวิ .(2558) . *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดฯ. ปีที่8ฉบับที่ 2 ก.ค.-ธ.ค.2558.*
- เพ็ญศรี พรมพิลา. (2556). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ภาพพ แจ็งพลอย. (2556). *การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยุญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี .*
- วรากร เสนามาตย์. (2558). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*
- สิริกมล เจริญจำ. (2552). *การพัฒนาแบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน . มหาวิทยาลัยทักษิณ .ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. ภาควิชาการวิจัยและประเมิน.*
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์และคณะ .(2559) *ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา .*กรุงเทพมหานคร.สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมทางวิชาการ .
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ .(2558). *ผลึกของผม เล่ม 5 ปกิณกะ การบริหารโรงเรียน .* กรุงเทพฯ ฯ
- อนุสรณ์ เกิดศรี .(2551). *การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการประกันภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนการประเมินคุณภาพภายนอกที่หนึ่งและรอบที่สอง พุทธวิธีศึกษา . วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*